

congres

Jaarlijkse bijscholingsdagen BNS COBIJT

Universiteit Twente, Enschede, gebouw "De Vrijhof"

vrijdag 26 en zaterdag 27 september 2014

'Bijleren over Afleren'

Toelichting

Bijleren over Afleren

Gedrag, zowel van de patiënt als van de tandarts, is sneller aan- dan afgeleerd. Dat thema vormt de rode draad van deze bij- en nascholingsdagen.

Hoe identificeert u gewoontes van uzelf en van anderen op de werk- vloer die niet alleen een risico vormen voor de veiligheid van uw pa- tiënt, maar ook voor die van anderen uit het behandelteam? Welke situaties rondom uw behandelstoel bedreigen een gezonde en duur- zame beroepsuitoefening, zowel fysiek als mentaal? Waarom persiste- ren patiënten in het vertonen van ongezond gedrag? De hamvraag is vervolgens hoe je ongewenst gedrag van jezelf, je teamgenoten of je patiënten aanpakt en ombuigt. Er werden sprekers uitgenodigd die deze thematiek bespreken vanuit het perspectief van tijd- en risicoma- nagement en vanuit de ergonomie.

Op vrijdagmiddag presenteren speciaal voor deze gelegenheid ge- coachte jonge collega's uit verschillende centra voor Bijzondere Tand- heelkunde zich in korte bijdragen aan de hand van klinisch aanspre- kende thema's.

Bekijk het programma van deze Bij- en Nascholingsdagen van COBIJT en lees het curriculum vitae van de sprekers eens. Wij denken de rand- voorwaarden voor een inspirerende dag te hebben gecreëerd. U bent van harte welkom om te komen Bijleren over Afleren, maar naar goed gebruik ook om te komen leren van elkaar.

De vereniging **Centraal Overleg Bijzondere Tandheelkunde (COBIJT)** is op 16-03-1990 te Utrecht opgericht en telt ongeveer 230 leden. Le- den zijn tandartsen en mondhygiënisten die werkzaam zijn in centra voor Bijzondere Tandheelkunde en AWBZ instellingen. De vereniging heeft ten doel het bevorderen van de ontwikkeling en de instandhou- ding van de bijzondere tandheelkunde (zie www.cobijt.nl). Zij tracht dit doel ondermeer te bereiken door het stimuleren, coördineren,

adviseren en begeleiden van activiteiten op dit terrein. Eens per jaar, traditioneel het laatste weekeinde in september, organiseert COBIJT haar bij- en nascholingsdagen in samenwerking met de Dr. G.J. van Hoytema Stichting.

Prof. dr. Marco S. Cune, voorzitter Bij- en Nascholingscommissie COBIJT.

Doelgroep

Tandartsen, al dan niet lid van COBIJT, met een brede belangstelling voor het vak
Assisterenden werkzaam in de bijzondere tandheelkunde
Mondhygiënisten
Psychologen

Moderatoren

M.A.C.H. van Dooren, tandarts
P.A.G. Rijsemus, tandarts

Werkgroep BNS COBIJT

M.S. Cune, tandarts (voorzitter)
Mevr. C.P.J.M. Boon, tandarts
Mevr. D.L.M. Broers, tandarts
Mevr. M.A. Créton, tandarts
M.A.C.H. van Dooren, tandarts
P.A.G. Rijsemus, tandarts

Zowel voor de vrijdag als de zaterdag zijn tandartsen, psychologen en mondhygiënisten en assistierenden van harte welkom. Er is wederom dit jaar gekozen om geen apart programma voor assistenten te orga- niseren.

Programma

Vrijdag 26 september

08.30 uur

Ontvangst en inschrijving

09.15 uur

**Opening door de voorzitter BNS-COBIJT,
Marco Cune**

09.30 uur

**Grip op je taak en tijd
Björn Deusings**

Heb je even? Krijg grip op interrupties en werk effectiever met meer concentratie. Leer hoe je: slimmer omgaat met ad-hoc klusjes, op een constructieve wijze 'nee' zegt, makkelijker grenzen stelt en meer tijd besteedt aan lange termijn zaken die nu telkens door de waan van de dag blijven liggen.

10.15 uur

**Luchtvaart als rolmodel? De do's en dont's
Benno Baksteen**

Luchtvaart is uitzonderlijk veilig geworden. Niet door slimme mensen, maar doordat de keus is te leren of te verongelukken. Het luchtvaartstelsel kan in principe vertaald worden naar andere domeinen. Maar die zijn vaak veel ingewikkelder en je moet die vertaling wel met kennis van zaken maken. Doe je dat niet, dan gaat het mis. Dan krijg je bijvoorbeeld checklisten die weerstand oproepen in plaats van handig hulpmiddel te zijn en protocollen die niet worden toegepast.

11.00 uur

Pauze

11.30 uur

**Aandacht voor het Bijzondere Team:
bent u anders?**

Rolf de Ruijter

U bent meer geïnteresseerd in het leven buiten het werk dan in uw loopbaan in tandheelkunde. Het liefst bent u met uw hobby's bezig en uw sociale contacten. U bent niet uit op een veeleisende praktijk..... Hoogstwaarschijnlijk herkent u zich niet in deze typering.

U bent meer een idealist die mensen wil helpen. De praktijk is voor u de plaats om maatschappelijke betrokkenheid te uiten. Van status bent u wars en het hebben van zekerheid speelt geen rol. Dit alles zou u minder kwetsbaar maken om eerder met het beroep te moeten stoppen dan gewenst, maar maakt het u onkwetsbaar? Gelden voor u andere wetten, maten dan wel uitgangspunten? Uw lichaam en dat van uw assistente is niet anders dan dat van uw niet zo bijzondere tandarts collega. Uw apparatuur is in de basis niet altijd zo bijzonder als ze misschien wel zou moeten zijn....En als u eenmaal aan de mond bent toegekomen.... 'Doe ik dat dan echt?.....en hoe leer ik dat nu af.....'

Een analyse van werkzaamheden en een handreiking het anders aan te pakken.

12.15 uur

Lunch

Programma

13.30 uur

Motivatie vanuit de patiënt zelf

Stijn van Merendonk

Hoe krijgt u patiënten zover dat ze beter hun gebit gaan verzorgen? Hoe groot is uw invloed als tandarts eigenlijk op gedragsverandering op lange termijn? Is het geven van adviezen wel effectief? Kun je een patiënt wel motiveren als je maar weinig tijd hebt? Deze items komen aan bod tijdens de presentatie vanmiddag.

14.30 uur

Casus 1: Van onderbuik-gevoel naar behandeldoel

Natasja Matthijsen

In centra voor bijzondere tandheelkunde komen bijzondere patiënten. Hoe bijzonder zijn deze patiënten op psychologisch vlak? Hoe meet je de psychologische toestand en welke voordelen voor de tandheelkundige behandeling biedt deze informatie voor u en uw patiënt?

In deze voordracht zal worden ingegaan op de opstart van een psychologische screening bij de doelgroepen van het Centrum voor Bijzondere Tandheelkunde van het Radboud UMC in Nijmegen. Het waarom, de weg er naartoe, de doelstellingen en de eerste resultaten zullen worden besproken.

Casus 2: Onbegrepen maakt onbehandelbaar?

Caroline van Houtem

De tandheelkundige behandeling van een patiënt met een verhoogde kokhalsneiging kan een 'uitdaging' zijn voor het hele behandelteam. Helaas is het een grotendeels onbegrepen fenomeen. In deze

voordracht wordt u geïnformeerd over de laatste stand van zaken in het onderzoek naar het fenomeen kokhalsen tijdens de tandheelkundige behandeling. Tevens komt aan de hand van casuïstiek de diagnostiek en behandeling van een verhoogde kokhalsneiging aan bod.

Casus 3: Het verwijderen van gefractureerde onderdelen uit implantaten

Eric Meisberger

Het afbreken van een fixatieschroef of abutment-onderdelen kan in de tandheelkundige praktijk een groot probleem veroorzaken. In deze presentatie worden de etiologie, diagnose en mogelijke therapie met behulp van de operatiemicroscop besproken.

16.30 uur

Borrel Vrijhof

18.00 uur

Vertrek feestlocatie

18.30 uur

Dinerbuffet & feestavond

Programma

Zaterdag 27 september

09.00 -
10.00 uur

Ontbijt en ledenvergadering COBIJT
(Alleen voor COBIJTleden)

10.15 -
12.30 uur

Workshops:

1. Tijdwinst!

Björn Deusings

Twee meter time-management boeken en de beste time-management apps in no-time? In deze workshop leer je ins and outs van de belangrijkste moderne time-management methodes waaronder: Getting Things Done (GTD) van David Allen, de Pomodoro techniek en de essentie van Covey. In combinatie met de laatste nieuwe apps voor je smartphone en tablet, kun je gelijk aan de slag om de geleerde inzichten effectief en consequent in de praktijk toe te passen.

2. Afleren stil te zitten

Rolf de Ruijter

Een workshop voor het team waarbij de behandelaar samen met de assistente opnieuw leert zitten en leert duurzaam samen te werken.

Uitgaande van het ideaalmodel wordt geleerd wat de meest optimale manier van zitten, staan en samen aan de stoel werken is.

Bestaande knelpunten van alledag zullen worden geanalyseerd en manieren worden aangereikt om zo optimaal mogelijk te werken.

Foto's van eigen praktijksituaties (digitaal aangeleverd) kunnen als vertrekpunt worden ingebracht. Deze kunnen tot één week voor het congres worden digitaal worden aangeleverd bij r.a.g.de.ruijter@umcg.nl onder vermelding van cursus Hoytema. Deelname geschiedt in duo's (per team) of solo.

Eenieder kan zich op vrijdag 27 september opgeven voor één workshop.

12.30 -
13.30 uur

Lunchbuffet

Sprekers

Benno Baksteen

Benno Baksteen (1948) volgde de opleiding tot verkeersvlieger aan de Rijksluchtvaartschool te Eelde. Vanaf 1974 was hij actief in diverse functies binnen de VNV, de Vereniging van Nederlandse Verkeersvliegers. Al jarenlang treedt hij regelmatig op in de media om luchtvaartzaken inzichtelijk te maken. Ook is hij een veelgevraagd spreker met als belangrijkste onderwerpen High Reliability Organizations, veiligheid, veiligheidscultuur, risicomangement en kwaliteit.

Björn Deusings

Björn Deusings is een dynamische tijdwinst-trainer en voert de dagelijkse leiding over TIJDwinst.com. Björn is het levend bewijs dat zelfs mensen met een chaotische aanleg zichzelf Time-Management eigen kunnen maken.

Jaarlijks zorgt hij ervoor dat vele honderden trainingen, workshops en lezingen tot in detail zijn voorbereid. Of ze nou in Nederland of ver daar buiten plaatsvinden.

Om dit te realiseren werkt hij zich door bergen e-mails heen, vermijdt hij vergaderen waar kan en houdt hij zijn blik continue gericht op de horizon.

Björn heeft meerdere jaren ervaring als docent bij onderwijsinstellingen en als trainer voor bedrijven. Naast zijn werk is hij altijd blijven studeren en is daarmee een inspirerend voorbeeld van 'education permanente'. Hij leert mensen tijdens zijn trainingen

hoe ze in korte tijd effectiever informatie kunnen verwerken met minder moeite. Een verfrissende dosis humor is hem niet vreemd, hetgeen het nodige leerplezier garandeert.

Stijn van Merendonk

Stijn van Merendonk is expert op het gebied van Motivational Interviewing en gedragsverandering. Hij richt zich op het (verder) ontwikkelen van tandartsen in het motiveren van hun patiënten. In zijn workshops houdt Stijn zijn publiek een spiegel voor. Zijn motto: 'Gemotiveerde patiënten? Dat heb je zelf in de hand!'

Door zijn jarenlange ervaring in het toepassen van Motivational Interviewing, in diverse zorgsettings en bij verschillende patiëntengroepen, is hij als geen ander in staat om een brug te slaan tussen de theorie van gedragsverandering en de dagelijkse praktijk.

Rolf de Ruijter

Rolf de Ruijter studeerde tandheelkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen ('84-'91). Sinds 1995 is hij fulltime verbonden aan de opleiding Tandheelkunde Mondhygiëne Groningen als tandarts-docent. Hij organiseerde de patiëntenzorg ter voorbereiding van het onderwijs en was en is betrokken bij de opzet, planning en implementatie van zowel de preklinische als klinische behandel faciliteiten. Tevens was hij medeoprichter en hoofd van de Polikliniek van het Academisch Centrum Mondzorg Groningen.

Sprekers

Vanaf 2003 is De Ruijter docent tandheelkundige ergonomie van het Centrum voor Tandheelkunde Mondhygiëne (CTM) van het UMCG. Hij is voorzitter van de Commissie Technische Infrastructuur van de NMT en vice president van de European Society of Dental Ergonomics. Binnen het CTM draagt hij zorg voor de behandeling van dak- en thuislozen.

Natasja Matthijssen

Mathijssen rondde in 2011 haar master medische psychologie aan de Universiteit van Tilburg af. Sinds juni 2012 is ze werkzaam als psycholoog in de patiëntenzorg op het centrum voor bijzondere tandheelkunde. Daarnaast is zij werkzaam bij de longrevalidatie en de hartrevalidatie van het Radboud UMC in Nijmegen. In 2013 is zij gestart met de opleiding tot Gezondheidszorg-psycholoog aan het SPON in Nijmegen. Zij houdt zich verder bezig met wetenschappelijk onderzoek en het geven van communicatie-onderwijs binnen de opleidingen Geneeskunde en Tandheelkunde van de Radboud Universiteit. Matthijssen is lid van de werkgroep PsyBT.

Caroline van Houtem

Van Houtem is tandarts-angstbegeleiding en onderzoeker bij de afdeling Sociale Tandheelkunde en Voorlichtingskunde van het ACTA. Ze doet promotieonderzoek naar de erfelijkheid van (onder meer) angst voor de tandheelkundige behandeling. Van Houtem is daarnaast werkzaam als tandarts-angst-

begeleiding bij de afdeling bijzondere tandheelkunde van het Medisch Centrum Alkmaar.

Eric Meisberger

Meisberger is tandarts en als klinisch docent werkzaam bij de sectie Orale Functieleer van het Centrum voor Tandheelkunde en Mondzorgkunde van het UMC Groningen. In het Centrum voor Bijzondere Tandheelkunde van het Martini ziekenhuis in Groningen houdt hij zich voornamelijk bezig met endodontische behandelingen op verwijzing. Vergroting in de tandheelkunde heeft zijn bijzondere interesse.

Plaats

Universiteit Twente, Enschede,
gebouw 'De Vrijhof' (gebouwnummer 47).

Kosten

Het cursusgeld bedraagt:

Tandartsen / psychologen / mondhygiënisten:
€ 325,00 (alleen dagprogramma vrijdag)

COBIJT-leden:

€ 325,00 (alleen dagprogramma vrijdag)
€ 575,00 (incl. hotel en feest)
€ 525,00 (excl. hotel)
€ 505,00 (excl. hotel en feest)

Assisterenden:

€ 295,00 (assisterenden vrijdag incl. hotel en feest)
€ 245,00 (assisterenden vrijdag met feest)
€ 195,00 (assisterenden vrijdag excl. hotel en feest)

Inbegrepen zijn de kosten van lunch, koffie, thee en usb-stick
(hierop treft u informatie over de presentaties van de sprekers).

**Bij opgave ná 1 september is er geen garantie meer voor
hotelreservering.** De verdeling van de beschikbare kamers
geschiedt op datum van binnenkomst. Indien er na 1 september

geen kamers beschikbaar zijn in Conferentiehôtel Drienerburgh
en we u in een ander (duurder) hotel kunnen onderbrengen,
wordt u hierover ingelicht en over de meerkosten hiervan.

Bij annulering vóór 1 september bent u € 45,00 administratie-
kosten verschuldigd, daarna bent u het volledige cursusgeld
verschuldigd.

Annulering geschiedt uitsluitend schriftelijk. Het cursusgeld is
volledig fiscaal aftrekbaar.

Certificaat

Elke cursist ontvangt na afloop van de cursus het bijbehorende
cursuscertificaat. Onze cursussen zijn Q-geaccrediteerd. Uw KRT-
punten worden bijgeschreven in GAIA.

Aanmelden

Via de website: www.hoytemastichting.nl. U ontvangt per mail
een bevestiging en factuur.

Secretariaat

Het secretariaat van de Dr. G.J. van Hoytema Stichting is gevestigd
op het terrein van de Universiteit Twente, gebouw 'De Vrijhof',
kamer 525.

E-mail: hoytema@misc.utwente.nl.

Telefoon: 053 - 489 24 09